

HERKESİ YATIRIMA VE HİBE FONLARDAN YARARLANMAYA DAVET EDİYORUZ

İhsan KAYMAK

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
Kütahya İl Koordinatörü

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) kısa bir süredir Kütahya'da olmasına rağmen yaptıkları tanıtım toplantıları ve ziyaretlerle Kütahyalı çiftçilerin ve girişimcilerin ilgi odağı oluyor.

Tarım ve hayvancılığın gelişmesi için proje kabulüyle birlikte yüksek hibe destekleri verecek olan TKDK, yatırım yapacak müteşebbisleri bekliyor. "Yatırım Sizden Destek Bizden" sloganıyla yola çıktıklarını söyleyen TKDK Kütahya İl Koordinatörü İhsan KAYMAK, kurumu hakkında merak edilenleri KUTSO Dergisi okuyucularına anlattı.

Son günlerde sıkça duyduğumuz IPARD (kırsal kalkınma) Programı nedir?

Avrupa Birliği üyelik sürecinde önemli ve zorlu müzakerelerin yaşanacağı Ortak Tarım Politikasına uyum kapsamında, "Tarım ve Kırsal Kalkınma" en önemli fasılların başındaydı. Bu fasıl paralelinde Kırsal Kalkınma (IPARD) Programının hazırlanması ve programı uygulayacak "Avrupa Birliği gerekliliklerine uygun,

akredite edilmiş bir IPARD Ajansı'nın kurulması" da öncelikli konular arasında yer alıyordu. Bu kapsamda yürütülen çalışmalar doğrultusunda Avrupa Birliği'nin Ortak Tarım Politikası'na uyum için politika geliştirmeyi destekleyen, tarım sektörü ve kırsal alanların sürdürülebilir adaptasyonuna katkı sağlamayı amaçlayan IPARD Programı (Kırsal Kalkınma Programı) 28 Şubat 2008 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından onaylandı. IPARD Programı, kırsal alanda sadece tarım ve hayvancılık değil, çevre, turizm ve sanayi gibi oldukça geniş bir yelpazeyi kapsayan, tarımsal yatırımların desteklenmesi ve yönlendirilmesi, kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, istihdamın artırılması ve yerel kalkınma stratejilerinin harekete geçirilmesini amaçlayan bütüncül bir yaklaşımı benimsemektedir.

TKDK hangi kanunla kuruldu ve idari yapısı nasıldır?

Program kapsamında AB kırsal kalkınma desteklerini dağıtacak olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) ise 18 Mayıs 2007 tarih ve 5648 sayılı Kanunla Gıda, Tarım

ve Hayvancılık Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olarak kurulmuştur. TKDK kamu tüzel kişiliğine haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli bir kuruluştur. Merkez ve taşra teşkilatları olarak faaliyet gösteren kurum, kurulduğu günden bu yana yürütülen yoğun çalışma ve müzakereler sonucunda AB Komisyonu tarafından kırsal kalkınma desteklerinin uygulanmasında yeterli donanım ve kapasiteye sahip olduğuna dair onay almıştır.

TKDK İl Koordinatörlüğü kaç ilde var?

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu olarak, ilk etapta 2009 yılından itibaren 20 ilimizde faaliyet göstermeye başladık. Birinci uygulama dönemi illerimiz; Afyonkarahisar, Amasya, Balıkesir, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Malatya, Ordu, Samsun, Şanlıurfa, Sivas, Tokat, Trabzon, Van ve Yozgat olarak belirlendi. Bu illerimizde teşkilatlanma tamamlanmış olup, faaliyetlere başlanmıştır. Birinci uygulama dönemi illerimize ek olarak 2012 yılı başından itibaren ikinci uygulama döneminde: Ağrı, Aksaray, Ankara, Ardahan, Aydın, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Denizli, Elazığ, Erzincan, Giresun, Karaman, Kastamonu, Kütahya, Manisa, Mardin, Mersin, Muş, Nevşehir ve Uşak illerimizde İl Koordinatörlükleri kuruldu.

Şu an ülkemizde toplam 42 İl Koordinatörlüğü faaliyetlerini devam ettirmektedir. Kurum Merkezimiz Ankara-Çankaya'dadır. Biz de Kütahya İl Koordinatörlüğü olarak doğrudan merkeze bağlı olarak faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Yani IPARD Fonlarından sadece bu 42 il mi istifade edecek?

Evet aynen öyle. Bir başka ifadeyle, dağıtılacak olan yaklaşık 1.2 milyar Avro 42 il arasında pay edilecek. Dolayısıyla Kütahya'nın 42 il arasında yer alması büyük bir şans. Fonları dağıtacak 42 il arasında fonların paylaşımı ile ilgili herhangi bir bütçe sınırlaması bulunmamaktadır. Bu noktadan hareketle, biz öncelikle bu fonların öncelikle Türkiye'ye gelmesini, tabi gelmişken de en fazla Kütahya'mızın istifade etmesini istiyoruz.

Bahsettiğiniz toplam 42 İl Koordinatörlüğü ülkemiz geneli ya da Kütahya özelinde ne yapacak? Neleri gerçekleştirecek?

IPARD Programı ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile;

- Tarım ve hayvancılık sektörünün verimlilik ve rekabet gücü artacak,
- Yeni iş imkânları gelişecek ve gizli işsizliğin önüne geçilecek,
- Tarım ve Kırsal nüfusun gelir düzeyi yükselecek ve yaşam koşullarında iyileşme sağlanacak,
- Tarım sektöründeki yatırımlar artacak, tarım-sanayi entegrasyonuna katkı sağlanacak,
- Bölgesel dengesizliklerin en az indirilmesi ile kırsal nüfusun azalmasını ve göçün önlenmesine katkıda bulunulacaktır.
- Avrupa Birliği standartlarında üretim yapan işletmelerin sayısı artacak ve tarımsal ürünlerin Avrupa pazarına erişimi kolaylaşacak,

- Çiftçi, üretici örgütleri, STK ve kamu kuruluşlarının proje yapma kapasiteleri gelişecek ve sorun çözmede katılımcılık artacaktır.

Kurumumuz, Tarım ve Kırsal alana uzatacağı destek eli ile; üretici ve yatırımcının yeni adresi, Avrupa Birliğine açılan kapısı, büyüyen ve gelişen Türkiye'nin bir parçası olacaktır.

Köylere katkısı olacak mı?

Evet, köylerde ekonominin gelişmesine katkı sağlayacak. Bilindiği gibi, kırsal kalkınma politikalarının en önemli amaçlarından birisi de kırsal alanlarda göçün azaltılması ve kırsal alanlarda yaşam standartlarının yükseltilmesidir. Bu sebeple uygulayacağımız program vasıtasıyla kırsal alanlarda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve mevcut işletme yapılarının güçlendirilmesinin yanı sıra gıda hijyeni, hayvan refahı ve ıslahı konularında AB normları yakalanmış olacak. Kırsalda yaşayan insanlarımızın gelir ve refah seviyelerinin artırılması önceliklerimiz arasında yer almaktadır. Gerçekleşecek tüm bu gelişmeler ışığında çiftçi, üretici örgütleri ve işletmelerin proje yapma kapasiteleri gelişecektir. Böylelikle, sorunların çözümünde katılımcılık artacaktır. Tarımsal ve hayvansal üretim, işleme sektörü, kırsal alanda çiftlik faaliyetleri, kırsal turizm gibi alanlarda yapılacak çeşitli yatırımlar ve buralarda oluşturulacak istihdamlar ile köyden kente göç önlenecek ve belki de tersine göçler başlayacak, hem Kütahya hem de ülkemiz ekonomisine önemli ve büyük katkılar sağlanacaktır.

Peki belirttiğiniz alanlarda hazırlanacak projeler konusunda ya da diğer hususlarda olabilecek talepleri karşılayabilecek yetkinlikte ve yeterlilikte olduğunuzu düşünüyor musunuz? Hedeflerinize ulaşmak için nasıl bir ekiple çalışıyorsunuz?

Gerçekten ortada duran ve AB fonlarından yararlanarak ülkemize getirebileceğimiz 874 Milyon Euro gibi bir miktar var ve devlet desteğiyle bu miktar 1.165 Milyon Euro'ya çıkıyor. İşte bizim hedefimiz bu paranın ülkemize gelmesidir. Ve tabi ki de bu pastadan ilimize daha çok miktarın düşmesini arzu ediyoruz. Bunun için de olabildiğince çok proje ile müteşebbislerimizin bize gelmesini istiyoruz. İşte bunu gerçekleştirdiğimiz takdirde inanın bu hedeflere ulaşmak çok zor değil.

Şu an itibariyle Koordinatörlüğümüzde 4 farklı birimde görev yapan 37 uzman ve 8 destek personeli olmak üzere toplam 45 personel istihdam edilmiştir. Projelerin çok farklı alanlarda

olacağı düşünüldüğünde; veteriner hekim, ziraat mühendisi, gıda mühendisi, su ürünleri mühendisi, makine, elektrik, inşaat ve bilgisayar mühendisi, iktisat, işletme, maliye, kamu yönetimi, kimya ve biyoloji gibi farklı alanlarda eğitim görmüş uzmanlar istihdam edilmiştir. Koordinatörlüğümüz 15 Şubat 2012 tarihinde faaliyete geçmiş olup o günden bugüne kadar yoğun olarak geçen bir eğitim ve denetim süreci yaşanmıştır. Türkiye'nin en genç ve dinamik kadrosuna sahip kurumlardan biri olduğumuzu düşünüyoruz. Dolayısıyla bu genç ve dinamik kadromuzla hedeflerimize emin adımlarla ilerliyoruz.

Sizin için tanıtımın önemi büyük mü?

Evet, tanıtım faaliyetlerinin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Çünkü eğer biz kurum olarak ne kadar çok insana ulaşırsak o kadar çok proje gelecek demektir. Şu an tanıtım faaliyetlerine devam ediyoruz. Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü personeli başta olmak üzere Ticaret ve Sanayi Odası ve Ticaret Borsası meclis üyelerine, hayvancılık ve gıda sektörü ile ilgili birçok sivil toplum kuruluşu ve işadamları dernekleri ile tanıtım toplantıları yaptık ve bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz. Yerel televizyon kanallarında programlar yaptık. Yine tüm ilçeleri dolaşarak burada bulunan muhtemel müteşebbisleri detaylı olarak bilgilendirdik. Yaptığımız her toplantının ardından koordinatörlüğümüzün ziyaretçi akınına uğraması bizi memnun etmekte ve tanıtım faaliyetlerinde arzu ettiğimiz hedefe ulaştığımızın bir göstergesi olduğunu düşünüyorum. Şu ana kadar yaptığımız toplantılarla Kütahya merkez ve ilçeler olmak üzere yaklaşık 2500 kişiye ulaştık. Bu sayı her geçen gün artarak büyüyor.

Bugüne kadar ülkemizde kaç proje onaylandı?

2009'da kurulan ve 1.fazda yer alan 20 İl Koordinatörlüğü 2011'den bugüne kadar yapılan çağrılarla kurum merkezine 878 proje başvurusu yapılmış, bunlardan 298 adedi onaylanarak uygulamaya konulmuştur. Yani proje başvurularındaki başarı oranının yaklaşık % 30 olarak gerçekleştiğini söyleyebiliriz. İşte bizim hedeflerimizden biri de bu oranı daha yukarılara taşımaktır. Dolayısıyla müteşebbislerimizden isteğimiz, projelerini yaptıracakları danışman firma/kişileri konusuna hakim ve ehil kişiler arasından seçmeleridir.

Proje kabulü için çağrı ilanı yaptınız mı?

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), Türkiye Cumhuriyeti adına Avrupa Birliği'nin Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı olan IPA'nın Kırsal Kalkınma Bileşeni kapsamında uygulanacak yatırımlara ilişkin 23 Ocak 2013 tarihinde Dokuzuncu Başvuru İlanına çıktı. Başvuru kabulüne ilişkin bu çağrı, Kırsal Kalkınma (IPARD) Programı kapsamında yatırım yapmak isteyen işletmeler tarafından destek almak üzere yapılacak başvurular ile ilgilidir.

Projeleri ne zaman kabul etmeye başlayacaksınız?

Proje başvuruları Vefa Mah. Şehit Albay Mehmet Nazım Bey Cad.No:20 (Dempark) adresinde bulunan İl Koordinatörlüğümüzce 15.02.2013 tarihi saat 09.00'dan itibaren kabul edilmeye başlanacak ve 15.03.2013 saat 21.00'de tamamlanacaktır. Bu çağrı için son teslim tarihinden sonra yapılacak başvurular kabul edilmeyecektir.

Dokuzuncu çağrının bütçesi nedir?

Tarım, hayvancılık ve kırsal turizm gibi birçok alanda proje kabul edeceğimiz dokuzuncu çağrıda kabul edilen projelere tüm Türkiye'de 236.482.590,67 Avro hibe desteği sağlanacaktır.

Kütahya halkı size hangi konulardaki projelerle başvurabilecek? Bu projelerin belirli limitleri var mı?

Şimdi bu yatırım alanları ve hibe miktarları noktasında Eylül ayında yaşanan çok önemli bir gelişmeyi de ben sizlerin aracılığıyla üreticilerimiz ve müteşebbislerimizle paylaşmak isterim. Çünkü eylül ayına kadar ilimizin başvuru yaparak yatırım yapabileceği alan sadece 9 alan vardı. Biz de ortada çok ciddi bir kaynağın olduğunu ve bizlerin Kütahya ili olarak bu hibelerden yeterince yararlanabilmemiz için yatırım alanlarının artırılması gerektiğini ısrarla dile getirmemiz üzerine AB ile yapılan müzakereler neticesinde bu yatırım alanlarının sayısı şu an itibarıyla 12'ye yükseltmiştir.

Bu yatırım alanlarına biz tedbir diyoruz. Bu tedbirler ve hibe miktarları ise şu şekildedir:

- 101-1 Tedbiri: Süt Üreten Tarımsal İşletmeler:
Minimum:15.000€ Maksimum:1.000.000€
- 101-2 Tedbiri: a)Kırmızı Et Üreten Tarımsal İşletmeler:
Minimum:20.000€-Maksimum:1.000.000€
- 101-2 Tedbiri: b)Kanatlı Eti Üreten Tarımsal İşletmeler:
Minimum:15.000€-Maksimum:500.000 €
- 103-1 Tedbiri:Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması:Min:50.000€-Maksimum:3.000.000€
- 103-2 Tedbiri: a)Kırmızı Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi-Pazarlanması:Minimum:30.000€-Maksimum:3.000.000€
- 103-2 Tedbiri:b)Beyaz Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi-Pazarlanması: Minimum:30.000€-Maksimum:3.000.000€
- 103-3 Tedbiri: Meyve ve Sebzelerin İşlenmesi-Pazarlanması: Minimum: 50.000€-Maksimum:1.250.000€
- 103-4 Tedbiri: Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması: Minimum:50.000€-1.500.000€

302-1Tedbiri: Aromatik-Tıbbi Bitkiler-Süs Bitkileri:
Minimum: 5.000€-Maksimum:250.000€
302-2Tedbiri: Yerel Ürünler ve Mikro İşletmeler:
Minimum:10.000€- Maksimum:250.000€
302-3Tedbiri: Kırsal Turizm:Minimum:15.000€-Maksimum:
400.000€
302-4Tedbiri: Kültür Balıkçılığı:Minimum:15.000€-Maksimum:
200.000€

Hibe fonlarını hangi kalemlerde ve % kaç oranında kullanıracaksınız?

Kurumumuzun diğer kurumlarda olduğu gibi canlı hayvan veya fide, fidan gibi alanlarda hibe fonları yoktur. Bizim desteklerimiz; Makine-Ekipman, İnşaat gibi alanlar ve diğer desteklerden en önemli farklılığımız proje hazırlama aşaması, mühendislik, mimarlık ve danışmanlık alanlarında yapılan harcamalara da desteklerimiz mevcuttur. Projelerdeki hibe oranlarımız %50 ile %65 arasında değişen oranlarda olmak üzere karşılıksız olarak, hibe şeklinde gerçekleştirilecektir. Yapılan harcamalarda KDV muafiyeti de olacağı hesap edilirse hibe oranların daha da artacağı aşikardır.

Son olarak okuyucularımıza söylemek istedikleriniz var mı?

Kütahya'dan oldukça fazla proje kabul etmek noktasında ben ve uzman arkadaşlarım elimizden gelen çabayı gösteriyoruz. Önümüzdeki tarım fuarına da katılarak gelen misafirleri kurumumuz ve hibe destekleri konusunda bilgilendirmeye

devam edeceğiz.

Yazılı ve görsel medyada sık sık duyduğunuz "1959 yılından günümüze kadar AB'ye giriş süreci devam ediyor ve bu süreçte AB'nin aday ülkelere sağladığı destek ve fonlardan ülke olarak yeterince yararlanamadık" cümlesi herhalde sizlere tanıdık gelecektir. Kurum olarak öncelikli amacımız bu fonlardan olabildiğince fazla oranda yararlanmaktır. İlimizin AB hibe fonlarından azami derecede istifade edebilmesi, dolayısıyla yatırım ve istihdamın artırılması amacıyla sadece Kütahya'da yaşayan hemşerilerimize değil, bunların yanında diğer illerde, hatta yurtdışındaki hemşerilerimize ve Kütahya'da yatırım yapmak isteyen yerli ve yabancı hedef kitleye ulaşmak istiyoruz.

Belirtmek isterim ki bu fonlar, ülkemiz için kullanılmadığı takdirde AB'ye üye ve aday üye ülkelere geri gidecektir. Bu bağlamda ilgili tedbirler kapsamında, yeni bir yatırım yapmak isteyen veya hali hazırda işletmesini modernize etmek isteyen girişimci ruhlu vatandaşlarımıza tavsiyemiz; TKDK Kütahya İl Koordinatörlüğü ile en kısa sürede irtibata geçmeleridir. 2013 yılı içinde iki tane daha çağrıya çıkması planlanmaktadır. Proje hazırlıklarına şimdiden başlanmalıdır.

IPARD programı ve TKDK hakkında detaylı bilgiye www.tkd.gov.tr internet sitesi veya **444 8535** ve **02742250200** numaralı telefonlardan ulaşabilirsiniz.